

Selmeczbányai Hetilap

SELMECZBÁNYA ÉS VIDÉKÉNEK VEGYES TARTALMÚ KÖZLÖNYE.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 61./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

csak a „Selmeczbányai Hetilap“:	az „Otthon“ szépirodalmi havi fizetel:
Egy évre 4 frt.	Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 2 „	Fél évre 3 „ — „
Negyedévre 1 „	Negyedévre 1 „ 50 „
Egyes szám ára 10 kr.	
Egyes számok kaphatók a kiadóhiv.-ban és Joerges A. özv. és fia könyvkereskedésében.	

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Megjelen minden vasárnap.

Ünnep előtt.

A honvédszobor megérkezett. — Már fel is van állítva, de lepel alatt áll még. Jövő vasárnap e hó 8-án hull le róla a lepel hirdető és testvérvárosok törhetetlen hazafiságát és e városnak, sokaknak, az egész országnak áldozatkészégét minden hazafias cél elérésében.

A szobor ércből van öntve és dacolni fog az idő viharával miként nincsen bár mily viharos időnek sem hatalma arra, hogy a magyarból a szabadság és a hon szeretetét kiirtani képes legyen. —

Azon a téren áll a szobor, melyet immáron bizvást nevezhetünk „Erzsébet“-térenek, s a mely tért lapunk mindig legalkalmasabbnak tartotta e célra.

Az ünnepi, ránk selmecz-bélabányaiakra nézve nevezetes, nagy napra közel és távolból, talán az ország minden részéből, sereglenek ide a hazafiak, hogy részt vegyenek örömlükben, emeljék megjelenésükkel az ünnep fényét és adjanak hirt messze földön is e testvérvárosok hamasítatlan magyar hazafiságról.

Ily jelentőségteljes, hazafias ünnepet Selmecz-Bélabánya városa még soha sem ünnepelt és legyen rá büszke, hogy azt most a lenyugvó század estalkonyatán ünnepelheti.

Magáról a szoborról annyit már most mondhatunk, hogy az szép és sikerült alkotás, mely dicséretére válik mesterének, Tóth András szobrásznak.

Hogy a nagyszabásu hazafias ünnepély nekünk selmeczieknek is dicséretére váljon, az

tőlünk függ. Mutassuk meg, hogy mi itt a zordonnak, hidegnek híresztelt Felvidéken is tudunk az Alföld melegével vetekedő benső hazafiságot igazán mutatni — külsőleg is.

Házaink fel lesznek lobogóvva, az üzletek kirakatai nemzeti emblémákkal ellátva és szivünk telve a honszeretet magasztos érzelmeivel!

Áldozunk legalább is e napon, mint kellene mindkoron az igazi magyar hazafias érzelmeknek valamennyien egyaránt: szegény, gazdag; munkás és nagy hivatalnok; kicsi és nagy.

* * *

A most már szorosan megállapított program a következő:

Jövő szombaton a délutáni és az esti vonattal érkező vendégek fogadtatása és elszállásolása. A szombat délután érkező vendégek kalauzolása a város nevezetességei és közel vidéki szépségei megtekintése körül. — Szombaton este találkozó estély a városi vigadó helyiségeiben. — Vasárnap, október 8-án reggel hat órakor a leányvárról eldördülő 12 mozsárlövés jelzi az ünnepi nap kezdetét. — Vasárnap délelőtti fél tizenegy órakor van a gyülekezés a városház és a Szentháromság téren. — Tizenegy órakor indul le a menet a szélaknai bányászzenekar és Balogh Laczi bandájának muzsikája mellett az Erzsébet térre, hol először a Szózatot éneklik el és azután a selmeczi polgári dalkör hazafias dalt énekel, minek befejezése után Király Ernő mondja el ünnepi beszédét, mely alatt a szobor leple lehull és utána Szilnyai József kir. tanácsos, polgármester mond beszédet, átvevén a szobrot a város gondozásába. — Ez után Vörös Ferencz szavalja el Abai Ottó, lapunk főmunkatársának alkalmi ódáját és letétnak a koszoruk rövid jelgés mondások mellett. Ezt követi a selmeczi polgári dalkör éneke és a „Hymnus“ eléneklése. — A leleplezési ünnepély végét ismét 12 mozsárlövés jelzi. — Egy órakor délben veszi kezdetét a bankett a városi vigadóban. E napnak dél-

a fiókokat, a nélkül hogy megtalálta volna, a mit kereset s elkezdte Mariót öltöztetni.

Marió egy ingben mereven ült az ágyon rugdalózott, kapálódzott a lábacskáival, mialatt a harisnyára és cipőre várakozott: játszott az apjával, majd végig az ágyon, hagyta magát csiklandozni, kacagott, összecsókolta a szép apácskát úgy hogy szintén kacagva az is egészen belemerült a játékba.

Harisnyahúzás és cipőgombolás közben s mialatt a ruháját begombolta, széke mamája többször odahajolt a kicsike nyakához, mintha titokban valamit akarna neki mondani. De a papa mindig ott lábatlanzkodott s mosolyogva várt. A kedves mama végig rosszul gombolta be a kis ruháskát s újra kellett kezdenie. Marió türelmetlenségében remegett, forgolódott, fészkelődött; de a papának már a fején volt a kalapja s a mama már csak egy zsebkendőt keresett Mariónak.

— Majd oda adom neki az enyimet, ha szüksége lesz rá.

— Nem kell; apuskám menjünk.

— Ne végy neki játékszereket, sugta halkán anyuska a papának.

— Nem veszek, ne félj.

S aztán az anyuska egy forró esőket nyomott kis fia homlokára, mintha ajkaival akarna ismeretlen nyelvön beszélni hozzá. Kiment az elsőcsarnokba s onnan nézett az apa és fia után, amint azok ugrándozva és tréfálva haladtak le a lépcsőkön.

— Marió! kiállt utánuk

— Mit akarsz anyuska?

— Mondok valamit.

— Mond meg onnan felülről anyácskám!

— Ha fázol, rád adom a kis köpenykét!

utánjára ismét kirándulások vannak tervezve kedvező időjárás esetén. — Vasárnap este a szobor és az „Erzsébet“ tér ki lesz világítva és ott a szélaknai bányász-zenekar esteli 7-től 9 óráig játszani fog.

Hogy ezen a mi nagy, emlékeztetés hazafias ünnepünkön mindenki, a ki csak teheti, házat nemzeti zászlókkal fellobogozza, abban nem kételkedhetünk.

Végül meg kell jegyeznünk, hogy kedves vendégeink elszállásolása és ellátásáról kellőleg gondoskodva van és hogy csak azt szeretnők, hogy a Felvidék eme nemzetiségi szempontból eksponált városába legalább ez alkalomból mentől többen jönnének ide.

Az alkohol.

Beteggé teszi az öntudatot, zürzavart gondolatokat plántál beléje, a vér tüzes méreggé válik, a mely felébreszti az ember állati természetében lappangó indulatokat s bünös ösztönöket, s eltompítja, lassu halállal megöli az idegenergiát, a munkakedvet, addig-addig, míg az erkölcsi érzéknek is lassankint még csak hirmondója sem lesz.

S mégis, az emberek időktől-időig hódoltak annak a méregnek.

Mintha a teremtés koronája sajnálná, hogy öntudatra született, mintha fájna neki a világos látás, keresi a mámort, mely rózsaszínű szövevel von be mindent, illúziókat ad: szive jobban érez, agya gyorsabban működik s mégis feledí bajait, hogy azután annál inkább eszmőrbe s undorba ebredjen.

Mindenkor így volt ez és mindenkor sok bűn és vér szülője volt az öntudatlanságnak ez az erőszakos keresése. Mert vakká tesz; egy pár percz mámora néha egy egész lelkiismeretben, tisztességes munkában eltöltött életet tehet tönkre s visszahozhatatlanul sülyeszíthet oda, a honnan már visszatérés nincsen.

Egyaránt rabja lehet annak a szellemi munkás s az, a ki keze munkájával keresi kenyerét.

És egyaránt tesz mindenkit tönkre!

* * *

— Nem fádom, Isten veled anyácskám!

*

Annak a kis épületnek az ajtájában, ahova betértek, hogy a medenczében uszkáló krokodilusokat és a ketreczbe zárt tigriseket megnézzék, lelohadt a kis Marió kíváncsisága és bátorsága. Apjára nézett s ez fia arcából féltelmet, de egyszersmind vágyakozást olvasott le. Marió megáll, nem mert belépni.

— Nagyok azok a krokodilusok, apuskám?

— Bizony nagyok, te gyáva legényke, te.

— Vannak olyan szélesek, mint a Náni szakácsné?

— Sokkal nagyobbak és szélesebbek.

— Menjünk innen apuskám, inkább majd csak mesélj nekem a krokodilusokról, meg a tigrisekről. Végy inkább valami játékszert a Via Nazionalén azon a pénzen, a miért beeresztenének.

— Nem kedveském, elég játékom van már odahaza.

— O atyuskám, ne mondj olyat! Ha tudnád mennyi van Sándor pajtasomnak az iskolában, szépek, összerakottak aztán gép van bennök, a mitől járnak. Van neki vasutja három vaggonnal, azokban ülnek az utasok a mozdonyon áll a gépész, szegény egészen fekete! Aztán van neki egy játéka lovakkal, kötél tánczosokkal és lovasokkal, akik mind körben forognak. Halld apuskám? Csak egy kötőt kell megrántani. Apuskám, volt neked is mindenféle játékom, mikor olyan kicsiny voltál, mint én vagyok?

— Nagyon kevés Marió?

— És sokszor voltál rossz.

— Nem olyan gyakran mint te kópé.

— S kaptál olyankor te is poszlevest apuskám?

— Kaptam bizony.

Apró emberek.

— Irta: Serao Matild. —

Mialatt a széke mamácska nyugodtan himezgette egy ingecske szegélyét s Marió a szőnyegen heverészve, tarka katonákat vagdosott papirosból, hirtelen a mosolygó arcú fiatal apa lépett a szobába és így kiáltott: — Gyere fiacskám, kérd a mamát, hogy öltöztessen fel, elmegyünk sétálni.

A mama kissé tágabbra nyitotta a szemeit, de nem mozdult. Marió felugrott, kis karjaival átölelte apját, hozzá dörgölődött s őrvendezve kiabált:

— Ó kedves, jó apácskám! Drága apácskám!

— Jöjj Tekla, öltöztess fel Mariót, mert majd későn lesz.

— Csakugyan el akarod vinni sétálni? kérdé a nő meglepetve s helyéről nem mozdulva.

— El; képzeld csak, két órai szabad időm van, valóságos csoda! Ugyis ritkán sétálhatok a gyermekekkel!

— Ha a Pincio felé mentek, ott megfázik.

— Nem megyünk a Pincio felé — ugy-e, te kis hamis, nem sokat törődsz te a Pincióval?

— Nem apuskám, csak veled mehessek — ha anyuska rám adja a bársony ruhámat.

— A vár melletti mező ilyenkor nedves, jegyzé meg az anyja.

— Nem megyünk mi a mezőre, ugy-e nem, nem akarod, hogy együtt sétáljunk; féltékeny vagy ugy-e?

— Eh mit, mondá a nő s vállát vonogatta.

S most már csendesesen, kedvetlenül felkelt, minden sietség nélkül járt kelt, kinyitogatta a szekrényeket

Nézem sokszor a vasárnap rendőri krónikáját. Kés és megint kés . . . részeg emberek összeszólkóznak, durva szitkok, megvillan az éles szerszám s vér folyik. Az áldozatot kórházba viszik, a késelő pedig a rendőrség börtönébe jut.

Mindegyik jó kedvvel kezdte, barátságosan együtt vigadtak . . . a pálinka fogyott s mikor már nehéz lett a nyelv, gyengék a lábak s csak dadogott a nyelv, az ivópajtások összeszurkálják egymást.

A rendőrségnek ilyenkor csak az alkohol betegjével van dolga, mert egyformán beteg az áldozat s a késelő is. Oly rendesek, megszokottak ezek a vasárnapi események, szinte természetesnek találja mindenki.

A szegény ember megkapja szombaton keservesen összeszerzett heti bérét. Otthon talán nélkülözés, inség van, a gyermekek kenyérért sirnak, mégis telis-teli van az este minden pálinkamérés vagy lebujkoesma.

. . . . Részeg emberek danája hallatszik . . . bent a sötét körül nyomoruságok asztlalok mellett, a dohányfüsttől vastag levegőben összeülekezve danol az egyik társaság, a másik bortól kipirosodott arczal a szociálista eszmék üdvözítő voltát fejtegeti, s lehurrogja a vagyonos osztályt, amott meg némán ülnek szurtos, rongyos alakok, a kik szótlanul, kábultan hörpintik le az egyik poharat a másik után . . .

Mikor aztán már többet-többet ittak, kezd mozogni az alkohol démonja. Először csak inceskedik, olyan mulattatóan ingerkedik, aztán éles szavak jönnek, s egy pillanatnyi kavargás alatt megvan a vérontás.

A nép így mulat.

* * *

És másnap az ujságokban rövid sorokban olvashatja mindenki:

Vasárnapi krónika.

Janck István s Paczek István napszámások részegségükben Tóth Károlylyal ma éjjel egy leány miatt összeveszték. Szó adta a szót, nemsokára késekkel nekimenek Tóth Károlynak, aki kétségbeesetten védekezett. A harc vége az lett, hogy Tóth Károly több sebből vérezve, eszméletlenül összeesett. A kórházba szállították. A két szurkáló napszámást pedig a rendőrség letartóztatta. — Ma reggel 8 órakor egy összeszurkált részeg embert hoztak a kórházba. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy Lugos István 70 éves napszámás és hogy az este valamelyik pálinkamérésben iddógált; mikor onnan kijött, a sötétben valaki rátámadt, nyakán megszurta elvette tőle 2 frt pénzét, s azzal elfutott. A rendőrség keresi a támadót.

Ukác Mihály, trencsényi szül., 20 éves napszámást pedig ittasságában veszedelmesen összeszurkálta Kisba János napszámás, a kit a rendőrség letartóztattott. Az összeszurkáltat a kórházba szállították.

Ma éjjel 1 órakor Weisz József kocsifémezőt egy ismeretlen ember, a kivel duhaj jókedvében összeszólkózni talált, megszurta. A szurkáló elmenekült, a sérültet pedig a kórházba szállították.

Késő éjjel tért haza Urina Máté gyári munkás. Hazamenet egyszerre egy ismeretlen, ittának látszó ember eléje toppant, késével összeszurkálta s 1 frt 50 krját erőszakkal elvéve, megszökött. Urinát a mentők

a kórházba szállították, támadóját pedig nyomozza a rendőrség.

* * *

Bizony ez nagy baj!

Akadnak aztán orvosok is.

Az alkoholizmussal is megpróbálkoztak.

Alakultak mértékletességi egyletek, a melyeknek célja, hogy a szeszes italok élvezetétől teljesen visszatartsák az embereket, s a melyek javítva, korlátozva odahatnak, hogy társadalmi vagy állami intézkedésekkel az alkoholikus degenerációnak elejét vegyék.

A legtöbbje Angliában és Amerikában virágzik — s különös iróniaként az alkoholizmus ott terjed legjobban, természetesen a nagyvárosi proletarianizmus között.

Gondolkodóba ejti ez az embert. Önkéntelenül keresi annak okát, hogy miért hódít jobban és jobban ez a betegség ép ott, a hol az állam és a társadalom foglalkozik ezzel a kérdéssel. (Nem úgy mint nálunk.)

A felelet tán sokkal egyszerűbb, mintsem gondolnók, mert az alkoholizmus terjedését nemcsak az államok pénzügyi politikájában, mely a szeszmonopolium megőrzése mellett szinte lényegtelennek mondható megszorításokkal a szesz iparfejlesztését és a szeszforgalom emelését tűzi ki ézélül, hanem első sorban a mai szocialistikus viszonyokban keresendő.

A gép és villam korszakában különösen a nagyvárosok chaotikus sokadalmában vesz a családi együvértartozás érzete, ezzel nagyon sok ami léleknevelítő, felemelőt zárhat magába e fogalom.

Nyomorúságos viszonyok mellett alapít családot a munkás és ha csak azt nem akarják, hogy inség s nélkülözés kopogtasson be hozzájuk, dolgozni kell a feleségnek, s dolgozniok kell még az alig feleseperedő gyermekeknek is. A napszámunka pedig nehéz, kifárasztja az izmokat s az idegeket egyformán.

Zakatóló gépek mellett, örökös zaj és lárma mellett . . . elfárad a munkás. Otthon pedig nem várja a felesége haza, gyermekei sincsenek odahaza, alig vannak együtt, — hát bekívánczik a pálinkamérésbe és iszik . . .

Iszik felesége s gyermeke is, mindegyik külön-külön.

A családi tűzhely egyet sem vonz haza.

Nincs is érzékük, nincs is kedvük, nincs is akarjuk hozzá, mert a fáradszó, nehéz, naphosszat tartó izommunka, a lelket is fáradtá, érzéketlenné teszi: eltompítja.

Nem a családi idyll békés körébe, hanem a kocsmák és pálinkamérések füstjébe vágjuk.

Igy nincs családi élet a munkásoknál, homlik az, mint a szocialistikus eszméktől megbolygatott társadalom.

Ez tán az alkoholizmusnak igazán találó oka.

S ezen nem lehet sem állami, de még társadalmi intézkedésekkel vagy hatásokkal sem segíteni. Ez az idők jele, előzménye nagy társadalmi forradalmaknak, a melyekből megtisztulva bontakozik ki majd egy új társadalom, egészségesebb berendezéssel, most már éltető s teremető, többé nem bomlasztó eszméktől áthatva, s ami a fő — kevesebb bűnnel s gyarlóságokkal.

Székely V. E.

jével szorongatta apja kezét, mintha átakarta volna önteni elragadtatását. Kedves orezácskája egészen halvány lett a vágytól, szelid szeméi oly annyira esdekeltek, hogy apja nem bírta ellentállani neki s bevezette Mariót a boltba, hogy valami csekélységet vegyen neki.

— Igazán örülök, hogy megvetted a falucsát — sutlogta Marió, midőn kocsiba szálltak, hogy haza menjenek. — Ugyan hány ház lehet? —

— Van talán husz is.

— Adok érte husz kicsi csókot, s hogy ha lesz köztük egy nagy torony is, azért meg egy nagy — nagy csókot kapsz. Annak örülök legjobban, hogy most már lesz olyan játékom is, a mivel odahaza játszhatom. Mult pénteken vett nekem anyuska egy abroncsot és egy gumi labdát. De hát mit csináljak én otthon egy abroncsal meg egy labdával? Kárt teszek velők a butorokban s még a tükröt is összetörhetném.

— Használhatod lenn a szabadon, te okos kis majom te.

Nem, nem a Pamfili villában játszom velük. Pénteken ott voltam anyuskával. Én nem szeretek csukott kocsiban járni, de ő azt mondta, hogy ha majd ott leszünk kiszállunk belőle.

— Még sohase kocsikáztál csukott kocsiban.

— Sohase, apuskám!

És ott labdázta s az abroncsoddal játszottál?

— Igen mig anyuska Rikardóval beszélgetett.

— Rikardóval?

— Igen apuska.

— Mit csinált Rikardó?

— Sétálni ment, apuska. Egy darabig mellettök mentem, de nem hallgattak rám, azért hát előre futottam a labdával. Egyszer a labdám egy mellék ösvényre ugrott s mire megkerestem, az anyuskát nem találtam

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Horváth Béla** főispánunk a honvédszobor leleplezési ünnepélyre városunkba érkezik. E hó 9-én hétfőn számonkérő széklet tart és elnökölni fog az október 10-ki keddi törv. hat. bizottsági közgyűlésen és a közgazgatási bizottság ülésén.

— **Dr. Soltész István**, Horváth Béla főispánunk oldalához beosztott főispáni titkár a X-ik fizetési osztályból a IX-ik fizetési osztályba lett előléptetve. Igaz örömet szült e kinevezés városunkban is, hol Soltész István dr. főispáni titkár nemcsak hogy már előnyösen ismert, de bizvást mondhatjuk, általánosan kedvelt, népszerű egyéniség is. — Részünkről is melegen üdvözljük őt nagyon is megérdemelt előléptetése alkalmából.

— **Tölg bácsi nyolczvanéves születésnapja.** Dr. Tölg Vilmos kir. tanácsos, nyug. kincstári főorvost e hó 26-án betöltött nyolczvanadik születésnapjára látogatásukkal lepték meg gyermekei: Tölg Vilmos gradiskai főerdész, Tölg Gyula pozsonyi kerületi állat-egészségügyi felügyelő és Tölg Mária férj. Vály Alajosné, Vály Alajos kir. bányatanácsos neje, ki férjével együtt volt itt. A nyolczvanéves, testi és szellemi erőben ép aggot és hetven évet betöltött nejét gyermekei és a velük jött unokáik születésnapjára látogatása a mig meglepte — a jó, derék öregek mit sem tudtak előre erről — véghetetlenül meg is örvendeztette. — A remek, jó lelkű Tölg bácsinak és áldott jószágú nejének őszintén kívánjuk, hogy a mindenható még sokáig jó, ép egészségben éltesse őket és nemcsak unokáikban, de majdan dédunokáikban is lelhessék igaz örömeiket.

— **Házasság.** Stuller Gyula dr. bányakerületi műtőorvos, th. tisztí főorvos e hó 28-án házasságot kötött Kreiter Jozefin kisasszonnyal. Tanuk voltak: Szitnyai József kir. tanácsos, polgármester és Bence Gergely kir. erdőtanácsos, akad. tanár. A népszerű, közbecsülésben álló főorvosnak, közügyeink lelkes bajnokának tartós boldogságot kívánunk e frigyhez. — Ezen alkalomból megemlíjük, hogy a főorvos édes szülei ez évben ünnepelték meg egybekelésüknek 60 évi emlékünnepét, tehát gyémánt lakadalmukat Kassán.

— **Ötvenéves találkozó.** Terskó János volt negyvenyolczas tűzer-főhadnagy, ki a branyiszkói örök nevezetességű ütközetben az első ágyú lövést intézte az ellenség ellen, ha az isten is úgy akarja, találkozni fog itt e hó 8-án szabadság szobrunk leleplezési ünnepén az alatta 50 év előtt szolgált Tarnóczy Attila volt negyvenyolczas tűzerrel, ki az itt Selmeczbanya körül vívott csatákban élénk részt vett, sőt meg is sebesült. — Oh, mily magasztos érzelmű találkozás lehet ez majd egy lezajlott félszázad után!!

— **Névmagyarosítás.** Pucsek Gyula, városunk szülöttje, bars-taszári segédjegyző vezetéknévét belügy-ministeri engedéllyel „Honti“-ra változtatta meg.

— **Emléklapok.** Lapunk mult számában említést tettünk arról, hogy honvédszobrunk ünnepélyes leleplezése alkalmából, fenti czim alatt Kuti István szerkesztésében egy mű fog megjelenni, mely tartalmánál és

sehol. Ha eltévedtem volna apuskám, ugy-e a farkasok megettek volna az erdőben?

— Alighanem, no . . . és az anyuska?

— A kocsí mellett találtam meg, a hol rám várakozott.

— Régen várt már akkor Marió?

— Valami öt percz óta apuskám.

— Az nagyon kevés.

Akkor öt nap óta apuskám. De megszidott és én sirtam. Az abroncs és a labda volt az oka, ki is kaptak érte. Rikardó beült velünk a kocsiba; aztán leeresztették a függönyöket s nem láhattunk ki az utcára. Mi a Ripettánál szálltunk ki, de Rikardó elébb megcsókolta anyuska nyakát. Miért csókolta meg apuskám? — mi tovább mentünk, de ő a kocsiban maradt. De miért csókolja meg anyuskának a nyakát? Hiszen nem ő az én kedves apuskám, se nem Marió, a kedves kis majom, hogy anyuskát megcsókolja. Mond meg neki apuskám, hogy azt többet ne tegye.

— Megmondom neki fiacskám.

*

Az anya a lépcsőházban várakozott fiára, lépteinek neszére figyelve.

— Magad jössz, Marió?

— Magam, apuska vett nekem egy egész falut a sütemény pedig a tied.

A nő reszket és elhalványodik. Az előtte álló fiu ragyogó szemekkel néz reá.

— Hol van atyád Marió?

— Rikardóhoz ment, megmondani neki, hogy tégedet kedves anyuskám, máskor ne csókoljon meg.

— Oh fiam! Kiáltá a nő s kitárt karokkal végig zuhant a földön.

Máté Pál.

— Fájt?

Biz' az fájt néha Marió.

— Látod apuskám, ha én az anyuskától kapok poflevest, az nekem soha se fájt. Sirok és ordítok ugyan, de hát az mind semmi. Anyuska most már soha se üt pofán.

— Szereted Anyuskát?

— Igen apám; de tégedet még jobban szeretlek.

— Olyant nem szabad mondanod. Hát mért szeretsz engemet jobban?

— Mert tégedet csak az ebédnél látlak apuskám, anyuskát pedig mindig látom. Ha veszel nekem egy játékot, azt mondom, hogy mind a kettőtököt egy formán szeretlek.

Te gonosz csont! Nem ennél inkább fagyaltot?

— Igen apuskám, olyan szép piros fagyaltot?

Aztán hosszasan szopogatva szürcsölgelve, hogy tovább tartson, süteményt akart vinni a szegény anyuskának, a ki odahaza maradt s fagyaltot nem evett. Ő maga viszi a csomagot s apró ujjacskaát beledugta a csomagra kötött hurokba.

— Apuskám, ha megnővök, minden nap etetek fagyaltot?

— Elrontanád vele a gyomrodát.

Nem, nem, nekem nem árt meg, Apuskám, én lövaskatonára leszek!

— De ha kicsiny maradsz? Hiszen még valóságos baba vagy!

— Ő csak hadd' ehessenek sokat; hadd' legyenek nagy és erős. Ha kicsiny maradok nem vesznek be lövaskatonának apuskám.

De Natali pompás kirakata egészen lebilencselte és elbűvölte. Némán, tágra nyílt szemekkel és tátott szájjal bámulta a sok csodálatos játékszeret. Kezecske-

diszes kiállításánál fogva is maradandó értékkel fog birni. Most, midőn alkalmunk volt e mű valóban érdekes tartalmába némi, bepillantást szerezhetni, nagyon melegen ajánlhatjuk az olvasó közönségünknek. A képekkel is ellátott a szerkesztőnek ügybuzgó, hivatott működésének tanujelét mutató munka az ünnepély napján jelenik meg és ára csak egy korona.

— **Október hatodikán,** a nagy gyásznapon városunkban is lesz a Nagy-Boldogasszonyról nevezett templomban gyászmise, melyen különösen akad. fiatalágunk fog testületileg részt venni.

— **Pályázat.** A Selmech-Bélabánya város levéltárnoki állásra pályázat hirdettetett. A kérvények Horváth Béla főispánhoz f. é. október 15-ig napjáiig nyújtandók be. A levéltárnoki állás javadalma: 1000 frt évi fizetés, 175 frt lakpénz és 40 köbméter tűzifa.

— **Öngyilkossági kísérlet a kórházban.** Löw Lajos volt postagyakornok, kit családi kísérlet miatt a fővárosi rendőrség köröztetett, Budapestről megszökött és betegesen került Selmechbányára, hol magát megnevezvén ápolás miatt felvétette. — Alig volt itt néhány napig, rendőrségünk tudomást vett kiletéről és köröztetéséről. Erre Kuti István alkaptány kihallgatta, a mikor is Löw Lajos a terhére rótt bűncelekményt töredelmesen beismerte. Alig távozott azonban a kapitány a kórházból, a midőn Löw egy magánál rejtgetett kis forgó pisztolyjal magára lőtt és elég súlyosan megsebesült. — A körözött egyén ápolás alatt áll és felgyógyulása után ki fog szolgáltatni a körözö hatóságoknak.

— **Baleset.** Hubács János, a bars-szentkereszti Schvartz és társa cég malomkőgyárának Geletnekről származó, 21 éves munkása a múlt héten a meglazult kőzet eltakarítása közben a leomló kötörmelék alá került és súlyosan megsérült. A sérültet a selmech kórházba szállították, hol most ápolják.

— **A pálinka árusítás ellen.** Tudvalevő dolog, hogy jövő évi január elsejétől kezdve, törvényes intézkedések folytán a kereskedésekben, különösen szatócs üzletekben a szesz (pálinka) kimérése engedélyezve nem lesz. Ezen törvényes intézkedés ellen a közép és kiskereskedők, tehát főképpen a szatócsok, országos mozgalmat indítottak azt kívánván, hogy az eddigi szeszárulási gyakorlat továbbra is meghagyassék. — Természetesen e mozgalomhoz a selmech közép kereskedők és kiskereskedők, úgy mondjuk a kereskedelmi társulat is csatlakozott múlt csütörtökön tartott értekezletében és az e hónapban Budapesten e tárgyban tartandó országos gyűléshez Geiger Márkus és Krausz V. Gy. lett kiküldve. — Az ügy érdemére vonatkozólag legközelebb fogunk nyilatkozni egy igen hivatott munkatársunk tollából.

— **Váczy István tárczái.** Már szó ide — szó oda, Váczy István tárczái, melyeknek nagyobb része lapunkban is látott napvilágot, oly tetszést arattak, hogy az azok érdekességét, irodalmi értékét teljesen igazolja. Jeles munkatársunk Váczy István tárczáit egybegyűjtve is kinyomatta és a csinos kiállítású füzet nála Ar. Maróthon 56 krért megrendelhető. — Nagyon ajánljuk ezen irodalmi élvezetet nyújtó, változatosságban gazdag művet t. olvasó közönségünk figyelmébe.

— **A helybeli ág. hitv. ev. lyceumba beiratkozott** az 1899/1900-ik tanév elején 412 tanuló, és pedig a főgymnásiumba 401, a tanítóképzőbe 11. Osztályonként: I. oszt. 70., II. oszt. 34., III. oszt. 60., IV. oszt. 43., V. oszt. 43., VI. oszt. 57., VII. oszt. 55., VIII. oszt. 39., Összesen: 401. — Tanítóképző I. évi tanfolyamába: 5., II-ikba 2., III-ikba 4., IV-ikbe — Összesen: 11. Vallás szerint: ág. hitv. ev. 188. Ev. ref. 30. Unitár. 2. Róm. kath. 125. Izraelita 56. — A tanítóképző növendékei mind ág. hitv. evang. A felsőgymnásiumi 194 tanuló közül a görög pótló tantárgyakat tanulja 82. Ismétlő: 28.

— **Bányaszerencsétlenség.** Lauko József bányakarító fiu, ki buzgó szorgalmával előjáróinak teljes megelégedését vivta ki magának, életet, fiatal életet kockáztató munkájának áldozatává esett. A derék munkás fiu e hó 26-án a Ferencz-József aknában munka közben az I-ső nyílasmról a II-ik északi guritoba zuhant és szörnyet halt. — A szegény fiu holtestét felszállították és bányászdisz mellett tegnap eltemették. A vizsgálatot, hogy terhel-e valakit gondatlanság, a rendőrkapitányi hivatal, karöltve a beszttercebányai bányakapitányság kiküldöttével megindították. Ezen szomorú alkalomból újból és minden már sokszor felhozott indokolásainkra való erős hivatkozásunkkal az iránt szólalunk fel, hogy az a bányakapitányság, melynek semmi létjogosultsága sincsen Beszttercebányán, hol ugy szólván bányaművelés nincs is ide Selmechbányára helyeztessék. Ezt kérjük határozottan a bányahatósági ügyosztály resortjának miniszterétől — a mindenben bölcsen belátó, elavult, értelemmel nem bíró helyi intézményekről is magának tájékozást szerző és a régi czopftól magát emancipálni tudó miniszterétől.

— **Hirtelen halál.** Horánszky Béla vihneyi vendéglős e hó 29-én hirtelen rosszul lett és meghalt. A 34 éves fiatal embert szívszélhűdés érte. Özvegye és árvája siratja halálát.

— **Pórult járt tolvajok.** Futák István steffultói majoros gazda hosszabb idő óta észrevette, hogy magtarából fogy a gabona s a lopással cselédségét gyanúsította. F. hó 28-án este cselédségének azt mondotta, hogy rosszul érzi magát s lefekszik, e helyett azonban elbujt a pajtában lesre s nem hiába, nemsokára megjelent a pajtában két cselédje: Petrinez György és Tatarka József s a szalma alul kihuztak két zsák árpat, a lesből előkerült gazda azonban az elvitelben megakadályozta s feljelentette őket. — A tárgyalásnál kijelentették, hogy a lopást Lupták Márton selmechzi lakós, vasuti munkás rábeszélésére követték el, aki egyszer pálinkázás közben buzdította őket: csak lopjanak akármit gazdájuktól s ő a lopott holmit mindig beváltja, e helyett most börtön jutott nekik.

— **A Mihály-tárói „offera“,** mint mindég, most is szeptember 29-én tartatott meg. A bányatelep összes munkásai szép nemzeti szintű lobogójuk és a tiszték vezetése alatt zeneszóval vonultak a Nagy Boldogasszonyról nevezett templomba, hol Podhragyay Pál pr. plébános celebrálása mellett zenés nagy mise volt. Az ősi bányász szokás szerinti „offera“ mulatozás sem maradt el.

— **Tolvaj cseléd.** Legény Erzsébet barsmegyei származású cseléd Lutillán a múlt héten Futák János házából többféle ruhaneműt lopott és megszökött. A lopott holmit ide Selmechre hozta és Polják Annának adta át azzal, hogy azokat Körmöcözön vette. — Feljelentés folytán a tolvaj cseléd, ki saját vallomása szerint már lopás miatt Ar. Maróthon egy évig be volt zárva, a rendőrség által letartóztatott és a lopott ruhaneműk a károsultnak visszaadattak.

— **Jezsek János rehabilitálva.** Közöltük annak idején, hogy Jezsek János selmechzi kárpitos ellen egy ócska divánban talált betéti könyvecskékel való inkorrekt eljárása és a tulajdonjogról alkotott zavaros fogalmai miatt a vizsgálatot megindították, sőt mivel a modern elvektől eltérve az amerikai kirándulást elmulasztotta, vizsgálati fogságba is helyezték. A selmechzi kir. járásbiróság, bár az eljárás folyamán beigazolvta, hogy Jezsek buskomorságban szenved, három heti fogházra ítélte, a másodbiróság azonban elrendelte a revíziót. Szombaton volt az újabb tárgyalás, melynek folyamán a most már figyelmbe vett szakértői vélemény alapján, mely szerint Jezsek krónikus melankóliában szenved és teljesen beszámíthatatlan elmeállapotban van, a további eljárást beszüntették. A bíróság a vizsgálati fogságért és jogi tévedésért bocsánatot — nem kért.

— **A perza Nagy Sándor.** (Alexandros) Világrendítő hős, az ó-kor Napoleónja. Az anyja azt álmodta egy éjszaka, hogy kebléből pálmafa nő ki, mely felemelkedik a magasba, hatalmas lombkoronája messze árnyékot vet. Az álom beteljesült. A szép királynő nem pálmafát szült, hanem egy hatalmas fiut. A leghatalmasabbak közül valót, a kik valaha csak megváltoztatták a föld térképét. Ő hatalmasat fordított rajta. Mikor ő született, volt az ő birodalmuk egy kis ország, körül apró kis szomszéd államokkal. És mikor meghalt, volt a föld egyetlen nagy ország; az ő birodalma. Hatalmas koporsója valóságos mozgó-házban feküdt, úgy vontatták a sirjába a világ hatalmas urát, az ó-kornak Hannibállal együtt legnagyobb hadvezérét, a ki halálos ágyán még egyszer, utoljára, elvonultatta maga előtt pompás seregét, s lankadó kézzel utolsó istenhozzátot intett kedves katonáinak. Egy világ dőlt össze halála után, vele a görögség legtündöklőbb alakja szállt sirba. Nem maradt utána más, csak egy gyönyörű szép mozaik a nápolyi múzeumban, az issosi csata világhírű képével, meg remek domborművekkel gazdagon felékesített márvány sarkophagja, melyet Konstantinápolyban őriznek. Meg egy nagy tanulság: az a mit Carlyle is kifejezett, hogy a világnak nincs szüksége hadvezérekre, hanem kulturférfiakra. Alexandros hadi tetteiről megfeledkezett a világ, kulturális hatása maradandó, az századokkal túlélte őt. Ezt a hatást illeti meg 60 lap abból a 70—80 lapból, a mit a világtörténet nagy könyveiben Alexandros elfoglal. Ezt a hatást tárgyalja a Nagy Képes Világtörténet is most megjelent 39-ik füzetében. E remek könyv különben közli az emlékeket is, sarkophagjának mind a négy oldalát, s az issosi csata világhírű mozaikját, még pedig eddig a legtekélyesebb reproducióban. E nagyszerű mű 12 kötetben lesz teljes. Szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlai Gyula akadémikus. Egy-egy kötet ára diszes félbőrkötetben 8 frt; füzeteként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

— **Az ebtartók figyelmébe.** Figyelmeztetjük az ebtulajdonosokat, hogy az ebadót s illetve a bárcza illetéket október 15-ig fizessék le, mert ellenkező esetben ezen határidőn túl az ebek elfogattatnak és a késedelmező ebtulajdonosok bírságbüntetésben lesznek marasztalva.

— **Biztos szer a patkányok ellen.** Alig hihető és mégis igaz — erről kiki meggyőződhetik — hogy sikerült a patkányok részére oly étet készíteni, mely e nem szivesen látott vendégeket bizton kipusztítja és semmi féle más élő lénynek nem árt. E praktikus szert a feltaláló Filkorn Alajos úr Selmechbányán szivesen szolgáltatja a hozzá fordulóknak.

— **Konfucius is ünnepelni vágyik,** zürhangot hogy penditene hát most, mikor ő is — éljen a hon és a szabadság! — kiáltozza váltig.

Klincsok Náczo a honvédszobor előtt.

Sak nem hittem volna, hogy ha most nem látván, Hogy honvédszobor lesz a „Glanczenberg“-tárnán. Sak ha jól értek meg a „Glanczen“ jelentit, Hogy mi zottan vagyon, kell is fényeskedni. — Zés fog fényeskedni sok zörök időkre, S tanítani fog meg sak messze jövőre Ez a honvédszobor, hogy mint kell szeretni, Jó magyar hazánkat, s hogy kell édesgetni. — Hlapesok, povedáalom, kis Náczo fiamnak: Hú tovarissa légy a magyar hazának! Ezen kívül neked ugyan hol van helyed? Gondoljon sak mindig erre a te lelked. Áldj meg Isten minket s jó hazánkat — Ámen! Legyünk hú magyarok s lesz akkor: „Pochválen“!

Egy Selmechbánya területén fekvő földszintes ház, a benne lévő fűszer és vegyes kereskedéssel együtt

szabadkézből eladó.

Az üzlet italmérési és dohány és szivar tőzsdei jogosultsággal bir, igen szép helyen fekszik és a ház mellett szép nagy kert is van.

Venni szándékozók sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Uj kávéház.

A midőn van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Selmechen a szentháromság téren levő Kachelmannféle ház földszinti helyiségében egy uj kávéházat rendeztem be, egyben kérem szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Szilaveczy Flór.

Kitűnő cserépkályhák.

Tisztelettel adjuk tudtára a n. é. közönségnek, hogy régi jó hírnévnek örvendő

cserépkályha gyárunk

selmechzi képvisletét HORNYACSEK ISTVÁN kereskedő urnak adtuk, kinek üzletében minden bővebb értesítés nyerhető és ugyanott minta albumunk is megtekinthető. Kályha javítások és átrakások szintén elvállaltatnak.

Munkáink tartós voltáért és gyártmányaink solidágáért jótállást vállalunk.

Kivánathoz képest a kályhák fa, szén vagy koksztűtésre rendeztetnek be.

Tisztelettel

A gróf Erdődy-Migazzy-féle

cserépkályha gyár

Aranyos-Maróthon.

Ernst Zsigmondnak

főtéren lévő üzletében kaphatók

olesó árak mellett mindennemű iskola szerek, ugmint írónok, tollak, körzők, rajzpaper és tömbök, táskák, tintatartók, irkák, gyakorlati füzetek és notes könyvek stb.

Ajánlja továbbá kitűnő fűszer, esemege, bor, liszt, cukor, ásványviz, bőr, festék, szappan, gyertya, kefe, tea, rum stb. áruit.

CSERNY JÓZSEF

FÉRFI-DIVAT TERME

SELMECZBÁNYÁN, a városházában.

Ajánlja angol, francia férfi ruha kelmékkel

dúsan felszerelt raktárát.

Megrendelések úgy polgári- mint egyenruhákra a legrövidebb idő alatt s a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

Női zubbonyok és felöltők különleges készítője angol modorban.

Őszi és téli

divatjelentés.

Bátor vagyok a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy bécsi és budapesti bevásárlási utamból már visszaérkeztem és különféle dus választéku újdonságokat magammal hoztam. És pedig: a legújabb divatu és legfinomabb női és gyermek model kalapokat, fejkötőket, sapkákat, karmantyukat, gallérokat, a híres prágai bőrkeztyüket, valódi finom orosz sárczipőket, gyermekruhákat, harisnyákat, Jäger-féle alsó ingeket, női szövetbluzokat, legújabb férfi nemez kalapokat, nyakkendőket, fehérneműeket, sétabotokat, utazó táskákat, bel és külföldi norinbergi árukat

a legolesőbb árak mellett.

Megköszönve az eddigi irántam tanúsított bizalmát, kérem azt továbbra is részemre biztosítani, annyival inkább, mivel főigyekezetem az, hogy t. vevőimnek teljes meglegedését kiérdemelhessem.

Kiváló tisztelettel

HERCZOG M.
divatáruház tulajdonos, főtér.

Nedves falaknak

szárazzá tételét és a házi gomba gyökeres kiirtását

saját találmányu készítményemmel

gyorsan, biztosan, végtelen tartósággal, teljes jótállás mellett eszközölöm.

Megbízásokat elfogadok Zsigmond-uteza 76. sz. alatti lakáson.

Kérve nagyra becsült pártfogását, maradok

Kitünő tisztelettel

Majoros József,
vállalkozó.

Kitünő minőségű kályhák.

Szliács-Halászi első magy. agyagáru és kályhagyár.

Nagy raktár Selmezbányán:

CSIBA ISTVÁN

üzletében.

A midőn bátor vagyok a n. é. közönségnek a kályha raktáramban (régí városházi épület) kitünő minőségben, jótállás és lehető olcsó árak mellett kapható minden tüzelő anyagra berendezett kályhákat megvételre ajánlani, egyben van szerencsém tudatni, hogy kályha javításokat, tisztításokat és takarításokat eszközöltetek.

Teljes tisztelettel

Csiba István.

Alkalmi vétel.

Hazai és külföldi

ruhaszövetek, posztók

felöltőkre, téli kabátokra és öltönyökre nagy választékban. olesón kaphatók a Deák Ferencz-uteza Schusztter-féle házbán lévő áruházamban.

Kiváló tisztelettel

Singer Miksa.

Házeladás.

A Zsigmond-utezában egy emeletes új bérház kerttel szabadkézből eladó.

Venni szándékozók forduljanak a kiadóhivatalhoz.

Ügyes asztalos segédek azonnal nyernek alkalmazást, s jó házból való tanoncok felvételnek Matzán Ferencz asztalos műhelyében.

Ifj. Ochtendung Ignác

vendéglős, Ezüst-uteza.

Ajánlja a mélyen tisztelt közönség becses figyelmébe, hogy kitünő minőségű beszterezabányai Salon-sört mér literenként 20krért, kis pohár 6 kr.

Ajánlja továbbá valódi, természetes fehér és

vörös borait, valamint jó konyháját.

Abonomába ebéd, vacsora mérsékelt árak mellett kapható.

Előzékeny kiszolgálásról gondoskodva van.

Tudomásul!

Tiszteletteljesen hozom tudomására a n. é. közönségnek, hogy sikerült a székes-fővárosban egy kitünő czipőkészítőt találnom a hírneves Gáborecz Béla személyében, kinek eredeti,

saját czipő-készítményeivel áruházamat dus választékban felszereltem.

Kaphatók tehát üzletemben a legfinomabb, modern izlésű és legjobb kivitelű uri-, női- és gyermek-czipők non plus ultra.

Ezenkívül a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom az áruházamban gazdag választékban kapható kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákat, uri divatáru-czikkeket, téli nemezkalapokat, fehérneműeket, gallérokat, nyakkendőket, esernyőket, utazó táskákat, téli ulster kabátokat, havelokkokat, sapkákat, városi és utazó bundákat stb.,

mind olesó árban.

Kitünő tisztelettel

SINGER IGNÁCZ.

ruhakereskedő,
az alsó gyógytárral szemben.

Gyár: **ALSÓ-HÁMOR** (Bars megye.)

Gyári főraktár
BUDAPEST
Andrássy-ut 29. (I. e.)

Raktár
BÉCS
I., Seilergasse 1. sz.

A „SZANDRIK” ezüstáru-gyár,
mely az 1752-ben
Selmezbányán alapított **Geramb J. J. Unió**
tulajdona,

saját, vagy adott rajzok szerint előállít:

mindennemű ezüstárút,
mint asztaldiszeket, gyümölcsstartókat (jardiniéres-készleteket.) girandolokat,
gyertyatartókat, serlegeket.

dísz-émléktárgyakat és versenydíjakat,

mindennemű evőkészletet gazdag választékban, piperetárgyakat, stb. stb.